

Na osnovu člana 44. Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine F BiH broj: 64/22), i člana 37. i 55. Pravila Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić (Službene novine F BiH broj: 57/23), Upravni odbor na svojoj 36.sjednici održanoj dana 25.10.2023.godine donosi:

P R A V I L N I K

o dopuštenoj visini kala, rasipa, kvara i loma proizvoda

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(1) Ovim pravilnikom se utvrđuje kalo, kvar, lom i rasip namirnica, pića, sitnog inventara i ambalaže, način otpisa i odgovornost uposlenika za nastale gubitke.

(2) Cilj utvrđivanja normativa gubitaka po osnovama iz stava (1) ovog člana jeste stvaranje uslova za racionalno manipulisanje robom, kao i kontrole robe (proizvoda) i zaštite korisnika usluga.

Član 2.

(1) Kalo, rasip, kvar i lom podrazumjeva gubitke koji nastaju u robi pri normalnom postupku sa robom, u kuhinji i kuhinjama u drugim objektima (skladištu) bilo kao posljedica prirodnih uticaja ili kao posljedica radnji nužno potrebnih u prometu i poslovanju robom, te u procesu pružanja usluga, pripremanje namirnica za izradu jela, gotovog proizvoda.

Član 3.

(1) Kalo, rasip, kvar i lom proizvoda - robe priznaju se prema stvarnom nastalom kalu, rasipu, kvaru i lomu, a najviše do normativa (procenta/postotka %) prikazanih u tabelarnom prikazu ovog pravilnika.

Član 4.

(1) Odgovornost uposlenika za nastali kalo, rasip, kvar i lom robe u vezi sa obavljanjem posla postoji kad je gubitak veći od gubitka utvrđenog normativima iskazanim u tabelarnom prikazu ovog pravilnika u postotku (%), te kada je gubitak nastao radi nemara ili nepažnje u rukovanju robom.

II UTVRĐIVANJE KALA, RASIPA, KVARA I LOMA

Član 5.

(1) Gubici u proizvodima (roba) pojavljuju se u slijedećim oblicima i procesima, i to:

1. Kalo se pojavljuje kao :
  - a) Prirodni kalo u kuhinji - isušenje, isparavanje, odmrzavanje i slično,
  - b) Kalo pri fizičkoj obradi namirnica u kuhinji - kosti, kožica, masnoća i dr., pri sječenju svježeg i suhog mesa, ribe, obradi za posluživanje sireva, suhomesnatih proizvoda i čišćenju povrća i voća,
  - c) Kalo pri termičkoj obradi namirnica u kuhinji-kuhanje, dinstanje, prženje, pečenje,

2. Kalo kao rasip u kuhinji-rasipanje, topljenje, razlijevanje, nestanak i dr.,
3. Kalo kao kvar u kuhinji-truhljenje, klijanje, užegnuće i sl.
4. Kalo kao lom u kuhinji razbijanje, lomljenje, oštećenje i sl.

Član 6.

(1) Nastali kalo, rasip, kvar i lom utvrđuje se na radnom mjestu odnosno kuhinji i skladišnim objektima u momentu nastanka kala, rastura, kvara i loma.

Član 7.

(1) Prekomjerni kalo, rasip, kvar i lom utvrđuje Komisija za utvrđivanje gubitaka, i to:

- Neposredno nakon nastanka pojedinih gubitaka (na samom licu mjesta)
- Vanrednim popisom proizvoda (robe),
- Redovnim popisom proizvoda (robe).

(2) Komisiju iz stava (1) ovog člana imenuje direktor. Komisija se sastoji od tri člana.

(3) U komisiju iz stava (2) ovog člana ne mogu se imenovati materijalno dužena lica objekta u kojem su gubici nastali, niti lice koje je prouzrokovalo štetu.

Član 8.

(1) Kalo, rasip, kvar i lom nastao u kuhinji skladištu obračunava se na određenu količinu robe koja je potrošena, a što se vidi iz dokumentacije o utrošku materijala, uz primjenu postotaka % koji su utvrđeni ovim pravilnikom.

Član 9.

(1) Ako je stvarni kalo, rasip, kvar i lom robe veći od utvrđenog ovim pravilnikom, tada je za razliku odgovoran uposlenik kod koga se utvrdi da je nastao.

(2) Dokumentacija za knjiženje kala, rasipa, kvara i loma robe sastoji se od :

- Zapisnika komisije sastavljenog na samom mjestu,
- Obračuna utvrđenih razlika između knjigovodstvenog i stvarnog stanja,
- Obračuna dopuštenog iznosa kala, rasipa, kvara i loma,
- Obračuna poreza na dodanu vrijednost utvrđenu na razlike iznad dozvoljenog kala, rasipa ,kvara i loma,
- Odluke o naknadi štete.

Član 10.

(1) Dopuštena visina gubitka (kvar i rasip) **pri čuvanju u skladištu** može iznositi do:

R.br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/Kg
A	VOĆE	
1	Jagode, kruške, breskve, trešnje	4,0
2	Jabuke, šljive	3,0
3	Naranče, limun, banane, mandarine	3,0
4	Ostalo voće	2,0
5	Suho voće(smokve, šljive i ostalo)	2,0
B	POVRĆE	

1	Krumpir, kupus, kelj, korabica, tikvice, mahune, mrkva, celer, peršun, blitva, zelena salata	3,5
2	Mahune, grašak, paprika, rajčica, grah	3,2
3	Zamrznuto voće i povrće – pakovano	0,5
4	Luk crveni-bijeli	1,5
C	OSTALO	
1	Mast, ulje, riža, tjestenina, brašno, ocat, paprika crvena, maslac	1,0
2	Orasi, lješnjaci	1,7
3	Šećer	1,0

Član 11.

(1) Dopuštena visina gubitka (kalo) pri čuvanju u skladištu zbog isušavanja i isparenja (utvrđuje se za razdoblje uskladištenja), može iznositi do:

R.br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/Kg
1	Suhomesnati proizvodi, kobasičarski proizvodi	1,0
2	Pršut goveđi (do godina stajanja)	4,0
3	Polu tvrdi i tvrdi sirevi (do 10 dana)	0,5
4	Polu tvrdi i tvrdi sirevi (duže 10 dana)	3,0

Član 12.

(1) Dopuštena visina gubitka pri obradi (otpaci) može iznositi do:

R.br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/Kg
A	VOĆE	
1	Ananas, orah i lješnik u ljusci	50
2	Badem u ljusci	60
3	Badem blanširani	30
4	Banana, kesten	25
5	Breskva	18
6	Jabuka, kajsija, kruška, mandarina, naranča, smokva	20
7	Limun, šljiva, trešnja, višnja	15
8	Breskva suha, grožđe, jagoda, kajsija suha, kruška suha, šljiva suha	10
9	Kupina	12
10	Malina	8
11	Smokva suha	5
12	Groždice, orah i lješnik očišćeni	3
13	Badem očišćeni	2
B	POVRĆE	
1	Artičoke, krompir (jesen-zima), patlidžan	15
2	Blitva, cikla svježa, korabica, bijeli luk, poriluk, rotkvica, salata zimna, tikvice	20
3	Celer, kelj, kupus raštenj, špinat ljetni	30
4	Šparoga špinat zimski, peršun	35
5	Cvjetača, krastavci svježi, krompir proljeće	25
6	Grašak u mahuni	60
7	Hren	17
8	Svježi kupus, luk, mrkva	18
9	Svježa paprika, rajčica, ljetna salata	10

10	Prokulica	12
11	Gljive	8
12	Mahune	6
13	Grašak ljuštene, krompir mladi, kupus kiseli, masline, matovilac, salata proljetna	5
14	Grah i suho zrnato povrće	4
C	SUHOMESNATI PROIZVODI	
1	Suho goveđe meso	30
2	Suho juneće meso, vakum pakovanje	45
3	Pileći parizer i pileća hrenovka	8
4	Juneća kobasica	10
D	RIBE, RAKOVI, ŠKOLJKE I MEKUŠCI	
1	Oslić bez glave	5
E	SVIJEŽE MESO	
1	Teletina	30
2	Junetina	25
3	Piletina	18
F	SIREVI	
1	Trapist	8
2	Domaći kravlji (ocijeđen)	20

Član 13.

Dopuštena visina gubitka (prirodni kalo) **pri procesu odmrzavanja**, može iznositi do:

R.br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/Kg
1	Teletina bez kosti, junetina bez kosti	6
2	Junetina sa kostima	8
3	Jetra pileća	10
4	Piletina	7
5	Oslić file	10

Član 14.

Dopuštena visina gubitka pri **toplinskoj obradi** može iznositi do:

R.br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/Kg
A	KOD KUHANJA	
1	Govedina	34
2	Teletina	35
3	Piletina	25
B	KOD PRŽENJA	
1	Godedina	34
2	Teletina	35
3	Piletina	30
C	KOD PEČENJA	
1	Govedina	34
2	Teletina	36
3	Piletina	32

Član 15.

Dopuštena visina kala, rasipa, kvara i loma na proizvodima u trgovini na malo, kantinama i klubovima:

Red Br.	NAZIV	STOPA %
	PREHRAMBENI PROIZVODI	
1.	Voće	
	-južno voće(pomorandže,limun,banane,mandarine,ananasi.)	3,00
	-orah,badem,lješnik,kesten,rogač	1,70
	-jagodasto voće,svježe smokve	4,00
	-jabuke,kruške,šljive,dunje,lubenice	3,00
	-koštičavo voće:kajsije,breskve,trešnje i višnje	4,00
	-sušeno voće-šljive	1,00
	-sušeno voće-smokve i ostalo	1,00
	-egzotično voće	3,00
	-ostalo voće	1,80
2.	Povrće	
	-kiseli kupus u rifuzi	4,00
	-kupus,kelj,blitva,zelena salata svježa	4,00
	-boranija,grašak,paprika,paradajz i tikvica	3,20
	-krompir i šargarepa rana,celer i peršun	3,50
	-zamrznuto voće i povrće-pakovano	0,50
	-krompir,šargarepa,luk	1,50
	-pasulj	0,80
	-pečurke,šampinjoni-svježi	4,00
	-ostalo povrće	0,80
5.	Ostali prehrambeni proizvodi	
	-brašno (kukuruzno i pšenično) i pirinač u rifuzi	1,00
	-brašno (kukuruzno i pšenično) i pirinač upakovano	0,50
	-pšenične mekinje	0,80
	-pecivo svih vrsta	0,50
	-kolači industrijski	1,00

	-proizvodi od brašna (dvopek,mrvice,keks)	0,50
	-sladoled,krem	1,00
	-jaja svježa	1,00
	-med	0,20
	-sirće alkoholno,vinsko i voćno	1,00
	-šećer (kristal,u prahu,u kocki)	1,00
	-so za jelo(morska,kamena i vakumirana)	1,00
	-povrće konzervirano(svih vrsta pakovanja)	1,00
	-jela gotova i polugotova	0,30
	-bombone i drugi proizvodi od šećera	0,30
	-čokolada i proizvodi od čokolade i kakaoa	1,00
	-kahva svih vrsta-u pakovanju	0,80

	-začini u originalu i čajevi	0,80
	-mast jestiva	0,80
	-ulje jestivo flaširano	1,00
	-ostalo	0,50
6.	Pića-alkoholna i bezalkoholna	
	-u flašama i drugom pakovanju	0,70
7.	Meso,suhomesnati proizvodi i riba	
	-riba smrznuta	1,00
	-riba sušena	1,00
	-suhomesnati proizvodi i vakumirano meso	1,00
	-ostalo	0,80
8.	Hemijski proizvodi	
	-deterdženti za pranje rublja	1,30
	-sredstva za čišćenje	1,00
	-kozmetički i higijenski proizvodi	1,00
	-ostali higijenski proizvodi	1,00
9.	Ostalo	
	-staklo ravno šuplje,osim optičkog	1,50
	-keramika i porcelan	1,00
	-užarija*	0,20
	-posuđe od metala(emajliranoineemajlirano)	0,50
	-posuđe od stakla,porcelana i keramike	1,50
	-sanitarni uređaji od keramike	1,00
	-sijalice	2,00
	-baterijski ulošci	2,00
	-kancelarijski materijal	1,00
	-cigarete i ostale prerađevine od duhana	0
	-ostalo nespomenuta	0,50

Član 16.

Normativi loma i rasipa sitnog inventara i ambalaže

(1) Lomom se smatra razbijanje, lomljenje i oštećenje posuđa (čaša, tanjira, tava, bokala i sl.te uništavanja pribora za jelo: kašika, viljuška, noževa, kašičica i sl.

(2) Rasipom se smatra nestanak specifičnog inventara za koji nije moguće utvrditi krivca.

(3) Specifičan inventar obuhvata sljedeće vrste, za koje se vode normativi loma, a to su:

- staklo, i
- porculan,
- pribor za jelo,
- predmeti za posluživanje (poslužavnici,džezve i sl.)
- ostali tekstil (stolnjaci, salvete, ručnici i sl.)

(4) U skladu sa Pravilnikom Ustanove Pazarić sitni inventar izdat u upotrebu otpisuje se 100% iznosu u momentu stavljanja u upotrebu (odjeća, obuća, posteljine, razni tekstilni proizvodi, pribor za jelo, posuđe i sl.

Član 17.

(1) Gubitak koji nastane namjernim razbijanjem ili uništavanjem predmeta sitnog inventara od strane uposlenika, naplaćuje se od njega po cijeni koju odredi rukovodilac poslovne jedinice, a koja može biti veća od nabavne cijene.

Član 18.

(1) Za lom sitnog inventara koji nastane namjerno ili krajnjom nepažnjom uposlenika kome je dat na raspolaganje i rukovanje odgovoran je uposlenik kod koga se utvrdi da je lom nastao.

Član 19.

(1) Lom i rasip vlastite i tuđe ambalaže mora se utvrditi zapisnikom o lomu i rasipu na mjestu gdje je nastao.

(2) Za ambalažu za koju ne postoji zapisnik o lomu i rasipu i otuđivanju po nepoznatom počiniocu odgovoran je uposlenik kod koga se utvrdi da su lom i rasip nastali.

Član 20.

(1) Lom i rasip sitnog inventara i ambalaže utvrđuje inventarna komisija te o utvrđenom stanju izvještava rukovodioca službe i direktora.

Član 21.

(1) Ako se utvrde gubici veći od normativa predviđenih ovim pravilnikom komisija za utvrđivanje i naknadu štete ima zadatak da ispita uzroke povećanja loma i rasipa.

(2) Ako komisija utvrdi da je povećanje nastalo pod uticajem prirodnih faktora pri normalnom poslovanju s materijalom i specifičnim inventarom, podnosi pismeno izvještaj - prijedlog za otpis loma i rasipa na teret Ustanove Pazarić.

III MATERIJALNA ODGOVORNOST RADNIKA

Član 22.

(1) Radnik je dužan nadoknaditi gubitak (štetu) na ime kala, rasipa, loma i kvara koji prouzrokuje namjerno, krajnjom nepažnjom u radu, te razliku nastalu između normativa kala, rasipa, loma i kvara uvrđenih ovim pravilnikom i stvarnog gubitka koji je veći od normativa, a koji popisom utvrdi komisija.

Član 23.

(1) Ako štetu prouzrokuje više radnika, svaki radnik posebno je odgovoran za dio štete koju je prouzrokovao, a ako se njihov posebni udio u prouzrokovanju štete ne može utvrditi, smatra se da su radnici podjednako odgovorni i štetu nadoknađuju u jednakim dijelovima.

Član 24.

(1) Ako komisija za utvrđivanje i naknadu štete utvrdi da radnik nije prouzrokovao štetu (gubitak) namjerno ili iz krajnje nepažnje, radnika će osloboditi od obaveze naknade štete.

(2) Odluku o naknadi štete iz člana 23.,24. i 25.donosi direktor na konačan prijedlog komisije.

Član 25.

(1) Ako uposlenik odbije isplatiti naknadu štete po odluci za utvrđivanje i naknadu štete, naknada se ostvaruje podnošenjem disciplinske prijave ili tužbe.

Član 26.

(1) Visina štete utvrđuje se na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i cjenovnika, a sve po nabavnim cijenama.

IV PRIJELAZNE I ZAVRŠNEODREDBE

Član 27.

(1) Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način i po postupku propisanom za njegovo donošenje.

Član 28.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmi dan od dana donošenja od strane Upravnog odbora Ustanove Pazarić, i objaviti će se na oglasnoj ploči Ustanove Pazarić.

Član 29.

(1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o dopuštenoj visini kala, rasipa, kvara i loma JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić broj: 02-1-27-01-1/20 od 08.01.2020.godine.

Broj: 02-1-1443-1/01-1/23

Datum:25.10.2023.godine

**PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA:**
Mirjana Mihalj
Mirjana Mihalj dipl.scr

USTANOVA ZA SOCIJALNO ZBRINJAVANJE ZDRAVSTVENU NJEGU ODGOJ I OBRAZOVANJE PAZARIĆ
SOCIAL WELFARE AND HEALTHCARE UPBRINGING AND EDUCATION INSTITUTION PAZARIĆ

-UPRAVNI ODBOR-

Broj: 02-1-1443/01-1/23

Datum: 25.10.2023.godine

Na osnovu člana 44. Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH (Službene novine F BiH broj: 64/22) i člana 37.i 55. Pravila Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu negu, odgoj i obrazovanje Pazarić (Službene novine F BiH broj: 57/23), Upravni odbor na svojoj 36. sjednici održanoj dana 25.10.2023.godine, donio je;

ODLUKU

o donošenju Pravilnika o dopuštenoj visini kala, rasipa, kvara i loma proizvoda Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu negu, odgoj i obrazovanje Pazarić

Član 1.

Upravni odbor donosi Pravilnik o dopuštenoj visini kala, rasipa, kvara i loma proizvoda Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu negu, odgoj i obrazovanje Pazarić.

Član 2.

Sastavni dio odluke je Pravilnik o dopuštenoj visini kala, rasipa, kvara i loma proizvoda Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu negu, odgoj i obrazovanje Pazarić.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na oglasnoj ploči Ustanove Pazarić.

Dostavljeno:

1. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
2. Direktor
3. Sužbe ustanove Pazarić-svima
4. A/a

**PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA**

Mirjana Mihalj
Mirjana Mihalj, dipl.scr

Resnik 22. 71243 Pazarić; Telefon/ fax: 033/ 416 638, www.zavod pazarić.ba; mail: info@zavodpazarić.ba
Žiro račun: UniCredit Bank 3389002208236438;